

Mệnh Lệnh Cách Imperative

NGÔI	SỐ ÍT	SỐ NHIỀU

Ngôi	Số ít	Số nhiều
Ngôi 3 rd (so / te)	-tu	-ntu
Ngôi 2 nd (Tvam̐ / tumhe)	-hi	-tha
Ngôi 1 st (Aham̐ / mayam̐)	-mi	-ma

Ngôi thứ 3 (*so*) ***pacatu***

= Hãy để ông ấy nấu

Ngôi thứ 2 (*tvam*) ***pacāhi***

= Anh hãy nấu

Ngôi thứ 1 (*aham*) ***pacāmi***

= Hãy để tôi nấu

Ngôi thứ 3 (*te*) ***pacantu***

= Hãy để họ nấu

Ngôi thứ 2 (*tumhe*) ***pacatha***

= Các anh hãy nấu

Ngôi thứ 1 (*mayam*) ***pacāma***

= Hãy để chúng tôi nấu

	Số ít	Số nhiều
3rd (so / te)	gacchatu	gacchantu
2nd (Tvam̐ / tumhe)	gacchāhi	gacchatha
1st (Aham̐/ mayam̐)	gacchāmi	gacchāma

Động từ	Nghĩa	Bất biên QKPT	Nguyên mẫu	Mệnh lệnh
bhuñjati	ăn	bhuñjivā	bhuñjituṃ	bhuñjatu
āgacchati	đến	āgacchivā	āgacchituṃ	āgacchatu
pacati	nấu	pacivā	pacituṃ	pacatu
gacchati	đi	gacchivā/gantvā	gacchituṃ/gantuṃ	gacchatu
deseti	thuyết	desetvā	desetuṃ	desetu
vasati	sông	vasivā	vasituṃ	vasatu
dadāti//deti	cho	datvā	dātuṃ	detu
uṭṭhahati	đứng lên	uṭṭhahivā	uṭṭhahituṃ	uṭṭhahatu

Cách dùng:

Mệnh lệnh cách dùng để: ra lệnh/ sai bảo, ban phúc, cầu nguyện, mong ước, khuyên bảo hay nguyện rửa.

Mệnh lệnh / sai bảo: (āṇatti):

tvam pacāhi = Anh hãy nấu

Ban phúc: Blessing (āsiṭṭha).

E.g. vassasataṃ jīvāhi.

Chúc bạn sống trăm tuổi.

Vassasataṃ jīvasi (affirmative)

Bạn sống đến 100 tuổi.

Khẩn cầu: Begging (yācana).

E.g. bhattaṃ me dehi.

Cho tôi xin cơm.

-Bhattaṃ me desi (affirmative)

- Bạn cho tôi cơm.

Câu nguyện: Supplication (patthanā).

E.g. buddhasāsanam ciraṃ tiṭṭhatu.

Nguyện Phật Pháp trường tồn!

(Buddhasāsanam ciraṃ tiṭṭhati = the Buddha's teachings lasts long.)

Nguyên rủa: Swearing (Akkosa).

E.g. Ayam vasalo maratu. May this evil person die!

-Mong người độc ác này chết!

(Ayam vasalo marati = this evil person dies.)

Thỉnh cầu: Polite request (ajjhiṭṭha).

E.g. Bhante Bhagavā dhammaṃ desetu.

-Mong Thế Tôn ban bố Pháp.

[=Bhante bhagavā (tumhe)dhammaṃ desetha.] (respect use 2nd plural)

Bạch Thế Tôn, Thỉnh Ngài thuyết Pháp.

Lời khuyên: give advice (ovāda)

(tumhe) dānaṃ detha: (các bạn) hãy bố thí.

Trang trọng: (tumhe) idha nisīdatha= mời ngồi ở đây.— bày sự tôn kính.

Thân thiện: (tvam) idha nisīdāhi: hãy ngồi ở đây.
(you= 2nd singular) – (để ra lệnh hay diễn tả sự thân thiện).

“mā” đứng trước mệnh lệnh cách diễn tả sự “ngăn cấm”.

“na”: nghĩa “không”, đứng trước động từ (trong câu phủ định). Không dùng trong câu mệnh lệnh.

(a)***idha mā nisīdāhi**

= (bạn) không được ngồi đây (mệnh lệnh cách)

(b)***idha na nisīdasi**

= (bạn) không có ngồi đây (câu phủ định).

Tiṭṭhatha (please stand up): hãy đứng lên (các bạn hãy đứng lên).

Khādatha (please eat) [đt. khādati]: hãy ăn (mời các bạn ăn)

Pivatu = let him drink: hãy để anh ấy uống.

Gacchāma (1st plural) = [đt. gacchati]: hãy để chúng tôi đi.

Vijjālayaṃ gacchatha =: các bạn hãy đến trường.

* **mahāvijjālayaṃ gacchāma** = hãy để chúng tôi đến trường Đại học.

* **dhammavijjālayaṃ gacchāma** = hãy để chúng tôi đến trường Đại học Phật giáo.

Āgacchatha (2nd plural) = please come [from āgacchati]: hãy đến.

Paṭhatha (2nd plural) = please read [from paṭhati]: hãy đọc.

Uggaṇhatha (2nd plural) = please learn [from uggaṇhāti]: hãy học.

Dhāretha (2nd plural) = please learn by heart [from dhāreti]: hãy học thuộc lòng.

Likhatha (2nd plural) = please write
[from likhati]: hãy viết.

Saratha (2nd plural) = please remember
[from sarati]: hãy nhớ.

Mātaraṃ/pitaraṃ sarati = he remembers.
hãy nhớ đến cha mẹ.

Mātaraṃ upaṭṭhahatha = please take care
of your mother: hãy chăm sóc mẹ

Pitaraṃ upaṭṭhahatha = please take care of
your father: hãy chăm sóc cha.

kusalam̐ karoṭha, akusalam̐ mā karoṭha

= hãy làm thiện, không làm ác.

**āpaṇam̐ gantvā sākāni kiṇitvā bhuñjitum̐
pacatu.**

= Sau khi đi đến chợ, sau khi mua rau quả, hãy
để anh ấy nấu để ăn.

āpaṇaṃ gantvā sākāni vikkiṇātu.

- sau khi đến chợ, hãy để anh ấy bán rau quả.

kammaṃ karitvā dhammavijjālayaṃ

dhammaṃ uggaṇhituṃ gacchatu.

- sau khi làm xong công việc, hãy để anh ấy đến trường Đại học Phật Giáo để học giáo pháp.

Mettā Bhāvanā

RẢI TÂM TỪ

1. Ahaṃ avero homi,

- Mong cho tôi không bị hận thù và nguy hiểm.

2. Abyāpajjo homi,

-Mong cho tôi thoát khỏi sự khổ tâm.

3. Anīgho homi,

-Mong cho tôi thoát khỏi sự khổ thân.

4. Sukhī attānaṃ pariharāmi.

- Mong cho tôi giữ gìn thân tâm được an lạc.

5. Mama mātāpitu averā hontu.

-Mong cho cha mẹ tôi không bị hận thù và nguy hiểm.

6. Mama ācariyā averā hontu.

-Mong cho Thầy tổ tôi không bị hận thù và nguy hiểm.

7. Mama ñātimittā averā hontu.

- Mong cho bà con quyến thuộc tôi không bị hận thù và nguy hiểm

8. Sabrahmacārino averā hontu.

- Mong cho Pháp lữ không bị hận thù và nguy hiểm

*** Rải Tâm Từ 1 người:**

- **avero hotu**
- **abyāpajjo hotu**
- **anīgho hotu.**
- **sukhī attānaṃ pariharatu**

* Rải Tâm Từ cho nhiều người:

averā hontu

abyāpajjā hontu

anīghā hontu

sukhī attānaṃ pariharantu

1. Bhūpālo bhuñjati.

- Đức Vua thọ thực.
- The king eats.

Imperative: **Bhūpālo bhuñjatu.**

- Hãy để Đức Vua thọ thực.

2. Bhūpālo āgacchati.

- Đức Vua đến.

Imperative: **Bhūpālo āgacchatu.**

Hãy để Đức Vua đến.

Gerund + imperative: Bhūpālo bhuñjivā āgacchatu.
Sau khi ăn (xong), hãy để Đức Vua đến.

Infinitive + imperative: Bhūpālo bhuñjituṃ āgacchatu.
Hãy để Đức Vua đến để ăn.

Ngôi	Số ít	Số nhiều
3 rd (so/te)	bhuñjatu	bhuñjantu
2 nd (tvam /Tumhe)	bhuñjāhi	bhuñjatha
1 st (aham/mayam)	bhuñjāmi	bhuñjāma

1. Sahāyako pacati.

- Người bạn nấu.

Imperative: Sahāyako pacatu.

- **Hãy để** người bạn nấu.

2. Sahāyako gacchati.

- Người bạn đi.

Imperative: Sahāyako gacchatu

Hãy để người bạn đi.

Gerund + Imperative:

Sahāyako pacitvā gacchatu.

Infinitive + Imperative:

Sahāyako pacituṃ gacchatu.

	Số ít	Số nhiều
3 rd (so/te)	pacatu	pacantu
2 nd (tvam /Tumhe)	pacāhi	pacatha
1 st (aham/mayam)	pacāmi	pacāma

	Số ít	Số nhiều
3 rd (so/te)	gacchatu	gacchantu
2 nd (tvam /Tumhe)	gacchāhi	gacchatha
1 st (ahaṃ/mayaṃ)	gacchāmi	gacchāma